

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/714/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413204029
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5413204029.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Ladislava Mejstríka, v právnej veci navrhovateľa O. Z., nar. X. XX. XXXX, bytom W. G., F. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Jaroslavom Kokavcom, advokátom so sídlom v U. O., X. O. XX proti odporkyni Mgr. V. Z., nar. XX. X. XXXX, bytom W. G., D. XXXX/XX-XX, zastúpenej JUDr. Jánom Vajdom, advokátom so sídlom v D., C. D. XXX, v konaní o vrátenie daru, na odvolanie účastníkov proti rozsudku Okresného súdu v Dolnom Kubíne, č.k. 5C/66/2013-38 zo dňa 19. mája 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa zamietol (I.),
p o t v r d z u j e .

Vo výroku o náhrade trov konania (II.) rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c
i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Dolnom Kubíne zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporkyni vrátenia daru - 1/2-ice nehnuteľnosti, 2-izbového bytu č. 7 na prízemí vo vchode 10, bytového domu XXXX v W. G. a 1/2-ice spoluvlastníckeho podielu zo 49,72 m² pozemku, zapísanom Katastrálnym úradom, Správa katastra v Dolnom Kubíne v zmysle darovacej zmluvy zo dňa 21. 2. 2002. Pri rozhodovaní vo veci vychádzal z ust. § 630 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že v petite návrhu nie je predmet daru (ani po upresnení) špecifikovaný celkom presne a jednoznačne, keďže neobsahuje vymedzenie podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu. Zmätočne pôsobí aj navrhovaná zmena návrhu, dotýkajúca sa formulácie ohľadne petitu, ktorú v záverečnom prednese zástupca navrhovateľa vymedzil, pokiaľ išlo o pozemok ako polovicu spoluvlastníckeho podielu k pozemku parcela č. 10/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 547 m², čo je podľa názoru súdu viac ako pripadá podiel na pozemku k predmetnému bytu. Pokiaľ by návrhu vyhovel, takýto rozsudok by bol nevykonateľný a zrejme by ani nemohlo dôjsť k vymoženiu takto vymedzenej povinnosti odporkyne, od ktorej bolo požadované nielen vypratanie bytu, ale popritom aj vypratanie ako ďalšieho samostatného predmetu celého pozemku parc. KN-C 10/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 547 m². Ak navrhovateľ daroval odporkyni ideálnu polovicu nehnuteľností, pričom druhá ideálna polovica zostala v jeho vlastníctve, mal sa podľa názoru súdu domáhať určenia, že je vlastníkom celej veci, pretože ideálny spoluvlastnícky podiel nemožno v rozsudku konkretizovať a už z tohto dôvodu potom musel návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Aj napriek takémuto záveru prvostupňový súd navyiac v dôvodoch svojho rozhodnutia konštatuje, že ani konanie odporkyne voči navrhovateľovi, resp. členom jeho rodiny nemožno považovať za konanie porušujúce dobré mravy hrubým spôsobom. Nevhodné konanie mal za preukázané nielen na strane odporkyne, ale aj na strane samotného navrhovateľa vo forme vzájomných útokov nerešpektujúcich aspoň určité základné mantinely, snažiac sa veci vidieť a prezentovať čiernobielo, čo napokon malo

za následok narušenie vzťahov nielen medzi účastníkmi, ale i medzi členmi širšej rodiny (príbuzných a rodičov účastníkov).

Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal odporkyňa ako úspešnej účastníčke náhradu trov, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 1 108,82 eur.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojich právnych zástupcov obaja účastníci konania.

Navrhovateľ žiadal rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, dôvodiac tým, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec, keď nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu. Odporkyňa svojím účelovým trestným oznámením nielenže spôsobila vážnu traumu a psychické problémy navrhovateľovi, ale i vážne ohrozila zdravie a ničím nerušený vývin jej vlastného dieťaťa, ktoré na základe jej oznámenia bolo opakovane nútené sa podrobiť rôznym vyšetreniam, výsluchom a pod.. Na základe takéhoto nepravdivého podania bol navrhovateľovi zakázaný styk s maloletou dcérou, ktorý stav musel byť následne reparovaný podnetom sudcu. Prvostupňový súd taktiež opomenul vyhodnotiť skutočnosť, že odporkyňa sa negatívne správala aj k matke navrhovateľa, pričom zjavne nešlo o bežné nedorozumenie a za takéto konanie bola riešená a potrestaná v priestupkovom konaní. Záver súdu, smerujúci k tomu, že petit návrhu je nevykonateľný, považoval s poukazom aj na existujúcu rozdielnu súdnu prax, za nesprávny.

Odporkyňa žiadala rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o náhrade trov konania zmeniť a priznať jej náhradu trov prvostupňového konania v celkovej výške 1 383,17 eur podľa vyčíslenia jej právneho zástupcu zo dňa 22. 5. 2014, konštatujúc, že prvostupňový súd nepriznal odmenu právnenému zástupcovi za všetky úkony právnej služby, ktoré boli v priebehu konania poskytnuté. Súčasne si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v sume 43,72 eur.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa zamietol (I.), podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Jedným z osobitných spôsobov zániku darovacieho vzťahu je i vrátenie daru na základe jednostranného právneho úkonu darcu (§ 630 OZ).

Okamihom konania obdarovaného, ktorý svojím chovaním voči darcovi alebo členovi jeho rodiny hrubo porušil dobré mravy, vzniká totiž darcovi právo domáhať sa vrátenia daru, t.j. žiadať od obdarovaného vrátenie toho, čo bolo predmetom daru. Preto, že táto reštitučná povinnosť nie je osobitne upravená, je potrebné v danom prípade použiť ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy najbližšie, t.j. predovšetkým ustanovenie o bezdôvodnom obohatení. Nárok na vrátenie daru je potrebné uplatniť na súde so zreteľom k tomu, čo bolo predmetom darovacej zmluvy.

Vychádzajúc z týchto skutočností potom prvostupňový súd postupoval správne, keď v priebehu konania skúmal náležitosti návrhu na začatie konania a i prípadnú vykonateľnosť súdneho rozhodnutia v prípade, ak by návrhu navrhovateľa bolo vyhovené.

V tejto časti sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany navrhovateľa v priebehu odvolacieho konania neboli uvedené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia (navrhovateľ v odvolaní poukazuje len na bližšie nešpecifikovanú súdnu prax).

K zániku darovacieho vzťahu dochádza na základe dvoch po sebe nasledujúcich právnych skutočností, a to jednak hrubého porušenia dobrých mravov a jednostranného právneho úkonu darcu, adresovaného obdarovanému, ktorý môže byť, tak ako to napokon správne konštatuje i prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, obsiahnutý i v návrhu na začatie konania.

Tak ako je to už i vyššie uvedené, nárok na vrátenie daru je potrebné na súde uplatniť so zreteľom k tomu, čo bolo predmetom darovacej zmluvy. Najčastejšie zrejme pôjde o návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, prípadne o vlastnícku žalobu, resp. návrh na určenie vlastníckeho práva darovaného k veci, ktoré sa na základe jednostranného právneho úkonu obnovilo. Pokiaľ ale možno žalovať o splnenie povinnosti podľa § 80 písm. b/ O.s.p., určovací návrh podľa § 80 písm. c/ O.s.p. nemá spravidla opodstatnenie. Pri návrhu na plnenie ale je potrebné pri formulovaní petitu návrhu (a teda i pri formulácii výroku rozsudku) pamätať na vzťah k možnému výkonu rozhodnutia (tak ako to napokon

správne konštatuje i prvostupňový súd). Keďže predmetom konania v prejednávanej veci bola ideálna polovica nehnuteľnosti v súčasnosti spoluvlastnícky patriaca i navrhovateľovi v 1/2-ici, aj podľa názoru odvolacieho súdu mal sa navrhovateľ domáhať svojho práva návrhom na určenie vlastníckeho práva, a preto rozsudok prvostupňového súdu v zamietavajúcej časti ako vecne správny potvrdil (tu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s podrobnými dôvodmi napadnutého rozhodnutia).

S prihliadnutím na vyššie uvedené sa potom odvolací súd bližšie nezaoberal námietkami navrhovateľa, týkajúcimi sa nevhodného správania zo strany odporkyne.

K pochybeniu zo strany prvostupňového súdu ale došlo pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania, keď v tejto časti svoje rozhodnutie zákonným spôsobom nezdôvodnil, čím odňal odporkyni možnosť konať pred súdom, a preto musel odvolací súd v tejto časti jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

V dôvodoch svojho rozhodnutia súd v tejto časti uvádza, za ktoré konkrétne úkony priznal odporkyni náhradu trov právneho zastúpenia, ale na druhej strane z jeho rozhodnutia nie je zrejmé, prečo neakceptoval vyčíslenie trov zo strany právneho zástupcu odporkyne, ani za ktoré konkrétne úkony a z akých dôvodov náhrada trov mu priznaná nebola.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou prvostupňového súdu opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania medzi účastníkmi s tým, že sa bude musieť vyporiadať s námietkami odporkyne, ktorá poukazuje práve na nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia, týkajúcu sa jednotlivých úkonov (napr. pojednávanie 20. 1. 2014, písomné vyjadrenie 18. 5. 2014), ako i dĺžky pojednávania.

V novom rozhodnutí rozhodne súd i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.